

(1747) “शूष प्रसवे” (I-भ्वादि:-679. सक. सेट्. पर.)

‘षूष प्रसवे’ इति क्षीरस्वामि-मैत्रेयौ । तालव्यादिरिति चरकः । शूषा शकम्’ इति तरङ्गिण्यामुक्तम् । ‘शूषम्=बलम्’ इति ऋग्वेदे (1-9-10) । ‘प्रसवः स चानुज्ञा (अभ्यनुज्ञा)’ इति धा. का. व्याख्या (1-86) । उत्पादनमपि प्रसवः इति च तत्रोक्तम् । ‘तालव्योष्मादिरिति पारायणिकाः इति स्वामी’ इति धातुवृत्तौ उद्धृतम् । अयं पाठस्तरङ्गिण्याम् अक्षरशः नोपलभ्यते । “तैत्तिरीयके— ‘सक्षशूष—’ इति । केचित् दन्त्यादि पठन्ति । तदनार्थम् ; षोपदेशलक्षणविरोधात् ।” इति माधवः ।

शूषकः-षिका, शूषकः-षिका, शुशूषिकः-षिका, शोशूषकः-षिका ; शूषिता-त्री, शूषयिता-त्री, शुशूषिषिता-त्री, शोशूषिता-त्री ; इत्यादिकानि रूपाणि सर्वाण्यपि भौवादिकचूषतिवत् (552) उद्भूतानि । शतरि ^Aशूषन् ।

(1748) “शृधु शब्दकुत्सायाम्” (I-भ्वादि:-760. अक. सेट्. आत्म.)

‘शब्दकुत्सा पायुशब्दः’ इति स्वामी । वृतादिः । ‘शर्धते शब्दकुत्सायाम् उन्दे शर्धति शर्धते ।’ (श्लो. 118) इति देवः । शर्धिता-त्री, शर्धयिता-त्री, शिशर्धिषिता-त्री, शरीश्रधिता-त्री ; इत्यादिकानि रूपाणि सर्वाण्यपि भौवादिकपर्षतिवत् (1054) उद्भूतानि । युचि-^Bशर्धनम् ।

(1749) “शृधु उन्दने” (I-भ्वादि:-873. सक. सेट्. उभ.)

‘.....बलेदने’ इति वोपदेवः । ‘उन्दः=बलेदनम्’ इति स्वामी । ‘शर्धते शब्दकुत्सायाम् उन्दे शर्धति शर्धने ।’ (श्लो. 118) इति देवः । सर्वाण्यपि रूपाणि तौदादिकतर्पतिवत् (772) ज्ञेयानि । निनिप्रत्यये ^Cपरिशर्धी इति ।

(1750) “शृधु प्रसहने” (X-चुरादि:-1735. सक. सेट्. उभ.)

‘हिकादौ शर्धयत्यस्य शृधेः प्रसहने णिचि ॥’ (श्लो. 118) इति देवः ।

A. ‘शूषन् दृशोरमृतयूषमजूषकस्त्वं ॥’ धा. का. 1-86.

B. ‘अशर्धनैः गोपकुलेः सहासौ ययौ कृपास्यन्दमुकल्लसमोदैः ॥’ धा. का. 2-3.

C. ‘या नेदितोर्वीपरिशर्धिबीची विमृद्धवृक्षादिविबोधयैत्या ॥’ धा. का. 2-26.